

Nummer van het vonnis: 26
Nummer van het Parket: BG66.97.686-97-FL
Nummer van het repertorium: 26

DE RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG TE BRUGGE, vijftiende kamer, zetelend in correctionele zaken, heeft het volgende vonnis uitgesproken.

In de zaak ambtshalve vervolgd door het Openbaar Ministerie, bij wie zich voegde ter zitting van 14.10.2003

HET MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP, afdeling R.H.O.M.

vrijwillig tussenkomende partij
(conform art. 68§1 eerste lid Vlaams Decreet op de Ruimtelijke Ordening, gecoörd. op 22.10.1996 thans art. 149§1 Decreet houdende organisatie van de ruimtelijke ordening dd. 18.05.1999-BS 08.06.1999)

met een vordering als gemachtigd ambtenaar tegen de gedaagde zoals gesteld in zijn verzoek tot vrijwillige tussenkomst neergelegd ter zitting op 14.10.2003

vertegenwoordigd door meester _____, advocaat te

tegen:

vertegenwoordiger
geb. _____ on
won. te _____

bijgestaan door meester _____ advocaat te

Gedaagd om: te

Bij inbreuk op artikel 64 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw zoals gecoördineerd door het Decreet van 04 maart 1997 houdende bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse regering van 22 oktober 1996 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 24 september 1996 tot coördinatie van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw, verschenen in het Belgisch Staatsblad van 15 maart 1997, en bij inbreuk op de artikelen 42 par. 1 en 66 van voormeld Decreet, door het

OPSCHOORTING

uitvoeren van werken, het instandhouden ervan of hoe dan ook, de bepalingen van titel II van de wet overtreden te hebben, meer bepaald door:

In mei 1997 :

A. zonder voorafgaande schriftelijke en uitdrukkelijke vergunning van het college van burgemeester en schepenen gebouwd, een grond gebruikt te hebben voor het plaatsen van één of meer vaste inrichtingen, of een bestaande woning te hebben afgebroken, herbouwd of verbouwd, in casu het verbouwen van een hoeve door het slopen van het bestaande gebouw en het heroprichten van een nieuwbouw.

B. door het instandhouden van de sub A omschreven werken in de periode van mei 1997 tot 01 juni 1998.

de kadastrale omschrijving van het onroerend goed, voorwerp van het misdrijf zijnde:

ligging : gemeente, straat, nummer of plaatselijke benaming :

aard en oppervlakte :

hoeve, 7 are

wijk en nummer van het kadaster :

en de eigenaar (s) ervan geïdentificeerd zijnde als :

op vertegenwoordiger, geb. te
won. te

Gezien de dagvaarding aan de gedaagde betekend;

Gezien de stukken van de bundel;

Gehoord het Openbaar Ministerie in zijn vordering;

Gehoord de vrijwillig tussenkomende partij bij monde van haar raadsman voornoemd;

Gehoord de gedaagde in zijn antwoorden en verdediging bij monde van zijn raadsman die in naam van en met instemming van zijn cliënt de gunst van de opschorting van de uitspraak van veroordeling ondergeschikt aan de vraag tot vrijspraak.

Gehoord het Openbaar Ministerie in zijn **gunstig advies** m.b.t. de vraag tot opschorting

De behandeling en de debatten van de zaak hadden plaats in openbare terechtzitting;

OP STRAFGEBIED

Door beklaagde werd een polderhoeve, gelegen in een landschappelijk waardevol agrarisch gebied, zo goed als volledig gesloopt en werd een aanvang genomen met het optrekken van een volledige nieuwbouw, in weerwil met de hem op 7 mei 1997 afgeleverde vergunning waarbij de hoeve mocht worden verbouwd.

Beklaagde wordt dan ook vervolgd voor het slopen van het bestaande gebouw en het heroprichten van een nieuwbouw in mei 1997 en voor het instandhouden van de wederrechtelijke toestand in de periode van mei 1997 tot 1 juni 1998.

Beklaagde stelt dat het moreel element, bestaansvoorwaarde opdat van een misdrijf als rechtgrond voor bestraffing sprake zou kunnen zijn, afwezig is. Hij beroept zich op overmacht en vraagt de vrijspraak.

De in casu toepasselijke wetgeving bevat geen aanduiding nopens het moreel element zodat het bewust en vrijwillig handelen volstaat.

Tot bewijs van de aanwezigheid van het moreel element kan *het plegen van de materiële handeling* als de uiting van de vrije en onbewuste wil worden aanzien, tenzij het bestaan van een schulduitsluitingsgrond, zoals overmacht of onoverkomelijke dwaling, of van een rechtvaardigingsgrond zoals noodtoestand, enigszins geloofwaardig wordt gemaakt.

(Gent, (10e Kamer); 8 november 2001, T.M.R., 2001, 474).

De materiële overmacht wordt gevormd door een uitwendige onweerstaanbare kracht waardoor de dader materieel tot een misdrijf gebracht werd.

De voorwaarde van de totaal vreemde oorzaak wordt strikt toegepast.

De werken werden aangevat op 21 mei 1997 en door het Schepencollege werd reeds op 12 juni 1997 beslist dat de werken dienden te worden stilgelegd (stuk 9, 16).

Het verweer van beklaagde waar hij stelt dat hij zélf de toestand heeft kenbaar gemaakt aan het College van Burgemeester en Schepenen bij brief van zijn architect op 19 juni 1997 strookt niet met de werkelijkheid.

Uit het strafdossier blijkt eerder dat de overtreding werd vastgesteld en dat beklaagde nadien bij monde van zijn architect een uitleg heeft willen geven aan de wijze van uitvoering van de werken en zodoende de door hem gepleegde bouwovertreiding heeft willen vergoelijken.

Uit het verslag van de architect dd. 10 september 1997 blijkt dat de volledige bestaande woning werd gesloopt waarbij enkel de vloerplaat van de wasplaats en de badkamer niet zijn uitgebroken.

Ook de bestaande stal werd integraal gesloopt, inclusief de funderingen.

De rechtbank hecht dan ook weinig geloof aan de beweringen van het 'instorten van enkele muren door hun slechte staat'.

De sloping, zoals uitgevoerd, was niet onvermijdelijk en was niet onmiddellijk noodzakelijk.

Het is niet uitgesloten dat er andere mogelijkheden voorhanden waren waardoor beklaagde zich toch kon houden aan de voorschriften van de verleende vergunning. Minstens diende voorafgaandelijk contact te worden gezocht met de vergunningverlenende overheid.

Door de handelwijze van beklaagde werd deze eigenlijk voor een voldongen feit geplaatst.

Er is in casu naar het oordeel van de rechtbank geen sprake van een uitwendig onweerstaanbare kracht doch eerder van een doelbewust opteren voor een volledige nieuwbouw en het bewust niet naleven van de voorschriften zoals bepaald in de afgeleverde bouwvergunning.

Door als reden voor het slopen van de muren aan te geven dat deze in slechte toestand verkeerden en vanzelf zijn ingestort, heeft beklaagde willen ontsnappen aan de beperkingen die hem werden opgelegd bij de verbouwing van de hoeve, gecatalogeerd als een zonevreemde woning.

Er is naar het oordeel van de rechtbank geen sprake van enige overmachtsituatie.

Uit het strafdossier blijkt ten genoegte van recht dat beklaagde de feiten gepleegd heeft die hem ten laste worden gelegd.

Op 26 juni 2003 werd door het College van Burgemeester en Schepenen uiteindelijk een regularisatievergunning afgeleverd na gunstig advies van de gemachtigde ambtenaar.

Rekening houdende met het blanco strafregister van beklaagde, met het feit dat er voor het bouwwerk inmiddels een regularisatievergunning is tussengekomen en de geringe maatschappelijke impact van het misdrijf, kan er worden ingegaan op het verzoek van beklaagde tot het bekomen van de opschorting van de uitspraak van de veroordeling.

2. Nopens de regularisatievergunning en de herstellvordering

Ter zitting van 14 oktober 2003 is de Stedenbouwkundige Inspecteur van de afdeling Ruimtelijke Ordening, Huisvesting, Monumenten en Landschappen van de provincie vrijwillig tussengekomen in onderhavige procedure, teneinde de oorspronkelijke herstellvordering van de gemachtigde ambtenaar dd. 2 februari 1998 en de aanvullende vorderingen dd. 18 maart 1998 en 25 november 1998 gegrond te horen verklaren.

Uit het strafdossier blijkt evenwel dat ook nog op 13 juni 2002 een aan het decreet van 18 mei 1999, houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, aangepaste herstellvordering werd ingeleid.

Volgens de gewestelijke Stedenbouwkundige Inspecteur zouden de voorwaarden zoals gesteld bij artikel 145 bis §1 DRO niet vervuld zijn aangezien het gebouw op het moment van de vergunningsaanvraag verkrot was waardoor er niet voldaan was aan de elementaire eisen van stabiliteit op het moment van de vergunningsaanvraag tot ver-of herbouwen.

De regularisatievergunning zou aldus zijn afgeleverd in strijd met artikel 145 bis §1 DRO en dient derhalve, bij toepassing van artikel 159 G.W., als onwettig te worden beschouwd en derhalve buiten beschouwing te worden gelaten. De oorspronkelijk geformuleerde herstellvordering, zoals aangevuld, dient derhalve zijn volledige uitwerking te behouden.

Artikel 159 G.W. verplicht de rechtbank de algemene, provinciale en plaatselijke besluiten en verordeningen alleen toe te passen in zoverre zij met de wetten overeenstemmen. Deze grondwettelijke bepaling maakt geen onderscheid tussen de handelingen die het beoogt; het is toepasselijk op de zelfs niet-reglementaire beslissingen van het bestuur en op de administratieve handelingen, ook al zijn zij van individuele aard. Op grond van deze wettelijke bepaling heeft ieder met rechtspraak belast orgaan de macht en de plicht na te gaan of de besluiten, reglementen of verordeningen waarvan de toepassing in het geding is, met de wetten overeenstemmen. De door dit artikel toegekende bevoegdheid betreft de controle van zowel interne als de externe wettigheid van de administratieve taken, waaronder de naleving van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. (Cass., 24 november 1988, Arr.Cass., Cass., 4 december 1990, R.W. 199&-92, 119; Cass., 12 september 1997, J.T.,

- De rechtbank verwijst naar artikel 145 bis §1 DRO waarin wordt bepaald: '... woningen of gebouwen worden beschouwd als zijnde verkrot indien ze niet voldoen aan de elementaire eisen van stabiliteit op het moment van de eerste vergunningsaanvraag tot ver-of herbouwen...'

De eerste vergunningsaanvraag dateert 13 januari 1997 en heeft geleid tot de oorspronkelijke vergunning dd. 7 mei 1997.

Uit het schrijven van de dhr. dd. 12 maart 2002 (stuk 16 beklagde - doch zich niet bevindende in het strafdossier), blijkt dat hij het pand heeft bezocht medio 1996. Hij heeft aldaar vastgesteld dat het pand bewoond werd en dat het zich in een bewoonbare toestand bevond en niet kon aanzien worden als verkrot. De stabiliteit van de woning was niet gebrekkig. De woning was evenmin verwoest of onbewoonbaar.

Op het ogenblik van de eerste aanvraag was het pand niet verkrot, zodat uit de gegevens van de strafbundel niet blijkt dat bij het afleveren van de vergunning dd. 26 juni 2003 de voorwaarden zoals voorgeschreven door artikel 145 bis § 1 DRO niet waren vervuld.

De vergunning werd op een regelmatige wijze afgeleverd.

- Hoewel het de rechter niet toekomt de opportuniteit van de vordering van de gemachtigde ambtenaar en/of het College van Burgemeester en Schepenen te beoordelen, behoort het tot zijn bevoegdheid die vordering op haar externe en interne wettigheid te toetsen en te onderzoeken of ze strookt met de wet dan wel of ze op machtoverschrijding of machtafwending berust.

Wanneer zou blijken dat de vordering van de gemachtigde ambtenaar steunt op motieven die vreemd zijn aan de ruimtelijke ordening of op een opvatting van de goede ruimtelijke ordening die kennelijk onredelijk is, moeten de hoven en rechtbanken die vordering met toepassing van artikel 159 G.W. zonder gevolg laten (cfr. Arbitragehof, , 21 maart 1996, R.W.,

In haar schrijven van 28 juni 2002 drukte het college van burgemeester en schepenen haar verwondering uit over het feit dat er door ROHM een standpunt werd ingenomen in het kader van de herstellvordering welke niet in overeenstemming was met de besprekingen die op 14 februari 2002 tussen de onderscheiden partijen werden gevoerd.

De rechtbank hecht een bijzonder belang aan het feit dat de regularistievergunning dateert van 26 juni 2003 en door het college van burgemeester en schepenen werd afgeleverd *nà een op 2 juni 2003 gunstig en uitgebreid gemotiveerd advies van de gemachtigde ambtenaar (stuk 10 beklagde).*

Het thans nog steeds op halsstarrige wijze handhaven van de herstellvordering van de Gewestelijke Stedenbouwkundige Inspecteur, gezien de inmiddels toegekende vergunning, *nà het gunstig advies van de gemachtigde ambtenaar, strookt niet met de wet, is kennelijk onredelijk, geeft blijk van bijzonder onbehoorlijk bestuur* en dient derhalve, bij toepassing van artikel 159 G.W., zonder gevolg te worden gelaten.

OM DEZE REDENEN:

Gelet op de volgende artikelen door de Voorzitter aangeduid:
40, 100 van het strafwetboek;
artikelen 1, 3, 5, 6 en 13 van de wet van 29 juni 1964;
11, 12, 14, 31, 36, 37 en 41 van de wet van 15 juni 1935;
162, 182, 184, 189, 190, 194, 195 van het wetboek van strafverdering;
1, 3, 5, 6 en 13 van de wet van 29 juni 1964;

en alle overige in de dagvaarding vermelde en hiervoren aangehaalde wetsartikelen.

DE RECHTBANK,

Rechtdoende OP TEGENSPRAAK

Verklaart de tenlasteleggingen BEWEZEN.

Gelast de OPSCHORTING van de uitspraak van de veroordeling gedurende een termijn van DRIE JAAR

Verklaart de herstellvordering zonder voorwerp, gelet op de inmiddels tussengekomen vergunning.

Verwijst hem tot het betalen van de gedingskosten begroot op 64,14 euro en tot het betalen van een vergoeding van 25 euro.

Alles wat voorafgaat werd, overeenkomstig de bepalingen van de wet op het gebruik der talen, in het Nederlands behandeld.

Aldus gevonnist en uitgesproken op de openbare terechtzitting van zes januari tweeduizend en vier,

waar zetelden:

alleenrechtsprekend Rechter;

substituut-procureur des Konings;

griffier.

De griffier,

De Voorzitter